

ПРАГРАМЫ

ўступных выпрабаванняў па спецыяльнасці

ва ўстанове адукацыі “Гомельскі дзяржаўны каледж мастацтваў

імя Н.Ф.Сакалоўскага” у 2017 годзе

АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Уступнае выпрабаванне па спецыяльнасці праводзіцца па наступных раздзелах

- выкананне праграмы;

- сальфеджыя (пісьмова і вусна);

- музычная літаратура (для паступаючых на спецыяльнасць

“Музыказнаўства”).

Адзнакі “0”, “1”, “2” па адным з раздзелаў уступнага выпрабавання па спецыяльнасці з’яўляюцца недапушчальнымі для далейшага конкурснага ўдзелу.

Паступаючыя на спецыяльнасць па напрамку “Спевы (акадэмічныя)”* праходзяць праверку музычна-слыхавых даных.

*Да ўступных выпрабаванняў па напрамку “Спевы (акадэмічныя)” дапускаюцца асобы, якім споўнілася 18 год. На гэтую спецыяльнасць могуць прымацца асобы, якія не маюць пачатковай музычнай адукацыі.

ВЫКАНАННЕ ПРАГРАМЫ

2-16 01 02-02 Дырыжыраванне

Паступаючыя па напрамку “Дырыжыраванне (акадэмічны хор)” павінны:

- праспяваць песню (акапэльна) і раманс (з суправаджэннем);

- прачытаць з ліста на фартэпіяна двухрадковую партытуру, прасальфеджыраваць з тактыраваннем харавыя партыі;

- прачытаць напамяць верш ці ўрывак з мастацкай прозы;

- прадэманстраваць узровень слыхавой культуры, музычнай памяці і рытму;

- выканаць на фартэпіяна эцюд, паліфанічны твор, п’есу;

- прайсці гутарку.

Паступаючыя па напрамку “Дырыжыраванне (народны хор)” павінны:

- праспяваць не менш за дзве народныя песні (адна з іх на беларускай мове без суправаджэння);

- прачытаць напамяць верш ці ўрывак з мастацкай прозы;

- прадэманстраваць узровень слыхавой культуры, музычнай памяці і рытму;

- выканаць дзве п’есы на інструменце (па выбары абітурыента);

- прайсці гутарку.

*Усе паступаючыя на спецыяльнасць “Дырыжыраванне” да здачы экзаменаў праходзяць медыцынскі агляд урача-фаніатара.

2-16 01 31-01 Фартэпіяна

Паступаючыя на спецыяльнасць “Фартэпіяна” павінны прайсці гутарку і выканаць:

- паліфанічны твор трохгалоснага складу (у арыгінале);

- твор буйной формы;

- два эцюды на розныя віды тэхнікі;

- п’есу кантыленага характару.

2-16 01 31-02 Аркестровыя струнныя

смычковыя інструменты

Паступаючыя па напрамках “Скрыпка”, “Альт” павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве трохактаўныя гамы (мажорную і мінорную) умераным рухам (па 4, 8, 12 і 24 гукі legato) і арпеджыю (па 3, 9 гукаў legato);

- мажорныя і мінорныя гамы ў тэрцыю, сексту і актаву ў межах першых трох пазіцый (па 1 і 2 інтэрвалы на адзін рух смычка) ва ўмераным руху;

- два эцюды на розныя віды тэхнікі;

- твор буйной формы;

- п’есу (пажадана віртуознага характару).

Паступаючыя па напрамку “*Віяланчэль*” павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве трохактаўныя гамы (мажорную і мінорную) умераным рухам (па 4, 8, 16 гукаў *legato*) і арпеджыю умераным рухам;

- мажорныя і мінорныя гамы ў тэрцыю, сексту і актаву (па 1 і 2 інтэрвалы на адзін рух смычка) ўмераным рухам;

- два эцюды на розныя віды тэхнікі;

- твор буйной формы;

- п'есу.

Паступаючыя па напрамку “*Кантрабас*” павінны прайсці гутарку і выканаць:

гаму;

эцюд;

дзве рознахарактарныя п'есы ці нескладаны твор буйной формы.

2-16 01 31-04 Аркестровыя духавыя і ўдарныя інструменты

Паступаючыя па напрамках “*Флейта*”, “*Габой*”, “*Кларнет*”, “*Фагот*”, “*Валторна*”, “*Туба*”, “*Трамбон*”, “*Труба*”, “*Барытон*”, “*Саксафон*” павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) да 4-х знакаў пры ключы *staccato* і *legato* умераным рухам, арпеджыю;

- эцюд;

- дзве п'есы (у тым ліку кантыленага характару) ці часткі цыклічнага твора.

Паступаючыя па напрамку “*Ударныя інструменты*” павінны прайсці гутарку і выканаць:

на ксілафоне:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) да 4-х знакаў пры ключы умераным рухам, арпеджыю;

- эцюд;

- дзве п'есы ці часткі цыклічнага твора.

на малым барабане:

- рытмічныя фігуры (“двойкі”, “тройкі”), рытмічныя камбінацыі;
- два эцюды.

2-16 01 31-05 Інструменты народнага аркестра

Паступаючыя па напрамках “Гітара класічная”, “Цымбалы”, “Балалайка”, “Домра” павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) у дзве актавы і арпеджыю ўмераным рухам;
- эцюд,
- два рознахарактарныя творы (у тым ліку буйной формы).

Паступаючыя па напрамку “Баян, акардэон” павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) у 3-4 актавы і арпеджыю умераным рухам;
- эцюд;
- паліфанічны твор;
- твор буйной формы;
- п'есу на інструменце з выбарнай клавiатурай;
- апрацоўку народнай песні ці п'есу віртуознага характару.

2-16 01 32 Спевы акадэмічныя

Паступаючыя па напрамку “Спевы акадэмічныя”* павінны мець неабходныя вакальныя і музычныя здольнасці, сфарміраваны здаровы галасавы апарат, музычны слых, пачуццё рытму, музычную памяць.

У абiтурыентаў не павiнна быць устойлiвых дэфектаў мовы, а таксама фiзiчных недахопаў, якiя будуць перашкаджаць прафесiйнай працы.

Паступаючыя павiнны:

- выканаць напамяць два творы беларускiх, рускiх, заходнiх кампазітараў (песню, раманс, лёгкую арыю);

- выканаць напамяць верш, байку ці частку з мастацкай прозы;

- прадэманстраваць узровень слыхавой культуры, музычнай памяці і рытму;

- прайсці гутарку.

*Усе паступаючыя на спецыяльнасць па напрамку “Спевы акадэмічныя” да здачы экзаменаў праходзяць медыцынскі агляд урача-фаніятара.

САЛЬФЕДЖЫА

Экзаменацыйныя патрабаванні устанаўліваюцца ў аб’ёме праграмы па сальфеджыа ДМШ.

Паступаючыя на спецыяльнасць “Фартэпіяна”; па напрамках “Скрыпка”, “Альт”, “Віяланчэль”, “Дырыжыраванне (акадэмічны хор)” павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 25 хвілін у аб’ёме 8 тактаў у мажорных ці мінорных танальнасцях з нескладаным рытмам і храматызмамі (памеры: 2/4, 3/4, 4/4; дыктуецца 10 разоў). Рытмічныя цяжкасці: сінкопы, трыёлі, ноты з кропкай, шаснаццатыя.

2. Праспяваць гаму да 4-х знакаў: мажорную (натуральную, гарманічную) і мінорную (натуральную, гарманічную і меладычную).

3. Праспяваць у танальнасці:

- ступені;

- інтэрвалы з вырашэннем (характэрныя, трытоны);

- акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх ператварэнні, дамінантсептакорд і яго ператварэнні з вырашэннем, паменшаны септакорд VII ступені і малы септакорд VII з вырашэннем, септакорд II ступені).

4. Праспяваць ад гуку ўверх і ўніз асобныя інтэрвалы і акорды. (указаныя ў п.3); септакорды VII і II ступені – толькі ўверх: павялічанае і паменшанае трохгуччы - уверх і ўніз з вырашэннем.

5. Вызначыць на слых:

- інтэрвалы і акорды ад гуку (адпаведна п.3);

- інтэрвалы і акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (4-6 інтэрвалаў, 3-4 акорды).

6. Праспяваць з ліста незнаёмую мелодыю з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у памерах 2/4, 3/4, 4/4 (меладычныя і рытмічныя цяжкасці – адпаведна дыктанту).

Паступаючыя па напрамках “Баян, акардэон”, “Гітара класічная”, “Домра”, “Балалайка”, “Цымбалы”, “Дырыжыраванне (народны хор)” павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 25-30 хвілін у аб'ёме 8 тактаў, дыятанічны, у натуральным, гарманічным мажоры ці ў адным з відаў мінору; памеры: 2/4, 3/4, 4/4; дыктуецца 10 разоў. Рытмічныя цяжкасці: чвэрць з кропкай і восьмая, шаснаццатая, пункцірны рытм, трыэль, сінкопы.

2. Праспяваць гаму: мажорную (натуральны від), мінорную (віды – натуральны, гарманічны, меладычны) да 4-х знакаў пры ключы.

3. Праспяваць у танальнасці:

- ступені;

- інтэрвалы з вырашэннем (дыятанічныя, характэрныя: павялічаная секунда, паменшаная септыма, павялічаная квінта, паменшаная кварта; трытоны паміж IV-VII ступенямі гарманічнага мінору);

- акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх ператварэнні, дамінантсептакорд і яго ператварэнні з вырашэннем, павялічанае і паменшанае трохгуччы з вырашэннем).

4. Праспяваць ад гуку ўверх асобныя інтэрвалы і акорды, указаныя ў п.3.

5. Вызначыць на слых:

- інтэрвалы, акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (3-4 інтэрвалы, 3-4 акорды);

- інтэрвалы і акорды ад гуку (у адпаведнасці з п. 3).

6. Праспяваць незнаемую мелодыю з ліста з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у танальнасці да 2-х знакаў (меладычныя і рытмічныя цяжкасці - адпаведна дыктанту).

Паступаючыя па напрамках “Кантрабас”, “Флейта”, “Габой”, “Кларнет”, “Фагот”, “Валторна”, “Туба”, “Трамбон”, “Труба”, “Барытон”, “Саксафон”, “Ударныя інструменты” павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 30 хвілін у аб'ёме 8 тактаў, дыятанічны, у натуральным мажоры ці ў адным з відаў мінору; памеры 2/4, 3/4; дыктуецца 10 разоў. Рытмічныя цяжкасці: чвэрць з кропкай і восьмая, шаснаццатая, пункцірны рытм.

2. Праспяваць гаму: мажорную (натуральны від), мінорную (віды - натуральны, гарманічны, меладычны) да 4-х знакаў у ключы.

3. Праспяваць у танальнасці:

- ступені;

- павялічаную секунду, паменшаную септымю, трытоны з вырашэннем;

- акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх ператварэнні, дамінантсептакорд і яго ператварэнні з вырашэннем).

4. Праспяваць ад гуку ўверх асобныя інтэрвалы і акорды, указаныя ў п.3.

5. Вызначыць на слых:

- інтэрвалы, акорды ад гуку (у адпаведнасці п. 3);

- інтэрвалы і акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (3-4 інтэрвалы, 2-3 акорды).

6. Праспяваць з ліста незнаемую мелодыю з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у танальнасці да 2-х знакаў (меладычныя і рытмічныя цяжкасці - адпаведна дыктанту).

2-17 03 01-01 Мастацтва эстрады

(інструментальная музыка)

Выкананне праграмы

Спецыялізацыя “Духавыя інструменты” (“Саксафон”, “Трамбон”, “Труба”)

. Паступаючыя павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) да 3-х знакаў пры ключы штрыхамі staccato і legato ўмераным рухам, арпеджыю;

- два эцюды на розныя віды тэхнікі;

- дзве рознахарактарныя п'есы (у тым ліку эстрадна-джазавага характару) ці частку цыклічнага твора.

Спецыялізацыя “Ударныя інструменты” (“Ксілафон”, “Вібрафон”).

Паступаючыя павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы да 3-х знакаў пры ключы умераным рухам, арпеджыю;
- два эцюды;
- дзве рознахарактарныя п’есы (у тым ліку эстрадна-джазавага характару).

Выканаць на ўдарнай устаноўцы:

- асноўныя тэхнічныя прыёмы (адзіночныя і двойныя удары, рытмічныя камбінацыі);
- полірытмічны эцюд (на сумесную работу рук і ног);
- 3-4 варыянта фактуры акампанементаў у эстрадна-танцавальнай і джазавай манеры.

Спецыялізацыя “Бас-гітара”. Паступаючыя павінны прайсці гутарку і выканаць:

рознымі спосабамі гуказадабывання (плектрам ці пальцамі):

- дзве двухактаўныя гамы (мажорную і мінорную) да 3-х знакаў пры ключы умераным рухам, арпеджыю;
- два рознахарактарныя эцюды (тэхнічны і рытма-стылістычны);
- класічную п’есу ці частку цыклічнага твора;
- адну эстрадна-джазавую п’есу;
- імправізацыю на зададзеную тэму.

Спецыялізацыі “Гітара” і “Электрагітара”. Паступаючыя павінны прайсці гутарку і выканаць:

рознымі спосабамі гуказадабывання (плектрам ці пальцамі):

- дзве двухактаўныя гамы (мажорную і мінорную) да 3-х знакаў пры ключы у 2-3-х варыянтах аплікатуры, арпеджыю ўмераным рухам;
- асобныя акорды (трохгуччы, акорды з дабаўленай секстай і нонай, дамінантсептакорд, паменшаны септакорд, септакорд II ступені) чвэрцямі ў 2-3-х палажэннях;

- класічную п'есу ці частку цыклічнага твора ў суправаджэнні фартэпіяна (плектрам);

- дзве эстрадна-джазавыя п'есы (адна з іх у акордавай фактуры).

Спецыялізацыя “Фартэпіяна”

Паступаючыя павінны прайсці гутарку і выканаць:

- паліфанічны твор трохгалоснага складу;

- два эцюды на розныя віды тэхнікі;

- дзве рознахарактарныя эстрадна-джазавыя п'есы.

САЛЬФЕДЖЫА

“Мастацтва эстрады” (інструментальная музыка)

Паступаючыя павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 25-30 хвілін у аб'ёме 8 тактаў у мажорнай ці мінорнай танальнасці са складаным рытмам і храматызмамі (памеры: 2/4, 3/4, 4/4; дыктуецца 10 разоў). Рытмічныя цяжкасці: сінкопы, трыёлі, ноты з кропкай, шаснаццатыя.

2. Праспяваць гаму да 4-х знакаў: мажорную (віды - натуральны, гарманічны) і мінорную (віды - натуральны, гарманічны і меладычны).

3. Праспяваць у танальнасці:

- ступені;

- характэрныя інтэрвалы, трытоны - з вырашэннем;

- акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх ператварэнні, дамінантсептакорд і яго ператварэнні з вырашэннем; септакорды VII ступені (паменшаны і малы), II ступені - з вырашэннем).

4. Праспяваць ад гуку ўверх і ўніз асобныя інтэрвалы і акорды, (указаныя у п. 3); септакорды VII і II ступені - уверх; павялічанае і паменшанае трохгуччы – уверх і ўніз з вырашэннем.

5. Вызначыць на слых:

- інтэрвалы і акорды ад гуку (адпаведна з п.3);

- інтэрвалы і акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (4-6 інтэрвалаў, 3-4 акорды).

6. Праспяваць з ліста незнаёмую мелодыю з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у памерах 2/4, 3/4, 4/4, 6/8 (меладычныя і рытмічныя цяжкасці - адпаведна дыктанту).

2-21 04 31 Музыказнаўства

Паступаючыя на спецыяльнасць “Музыказнаўства” здаюць экзамен па сальфеджыю па двух раздзелах (пісьмовым і вусным), а таксама па музычнай літаратуры*.

Па сальфеджыя паступаючыя павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на прцягу 30 – 35 хвілін у аб’ёме 8 – 10 тактаў, які ўключае ў меладычны малюнак: скачкі, храматызмы, розныя рытмічныя складанасці (сінкопы, пункцірны рытм, трыёлі).

2. Праспяваць

у танальнасці (да 6-і знакаў пры ключы):

- гамы;

- простыя дыятанічныя інтэрвалы; трытоны, характэрныя інтэрвалы з вырашэннем;

- трохгуччы мажорныя і мінорныя, павялічанае і паменшанае трохгуччы з вырашэннем;

- дамінантсептакорд і яго ператварэнні; септакорды II ступені, ўводны з вырашэннем;

- паслядоўнасці акордаў і інтэрвалаў з прасцейшымі адхіленнямі ў роднасныя танальнасці;

ад гуку:

- простыя інтэрвалы;

- трохгуччы мажорныя і мінорныя з ператварэннямі;

- дамінантсептакорд і яго ператварэнні; септакорды II ступені, уводны з вырашэннем;

- павялічанае і паменшанае трохгуччы - з вызначэннем танальнасці і вырашэннем.

3. Прачытаць з ліста аднагалосныя мелодыі з храматызмамі і мадуляцыямі ў роднасныя танальнасці.

4. Зрабіць пісьмова:

- слыхавы аналіз інтэрвалаў і акордаў, узятых ізалявана, а таксама ў паслядоўнасцях;

- прыклад на транспазіцыю;

- пабудову інтэрвалаў і акордаў ад зададзенага гуку і ў танальнасці;

- рытмічную групоўку;

- пабудову храматычнай гамы (мажорнай і мінорнай).

Час напісання 45 хвілін.

Па музычнай літаратуры паступаючыя павінны:

- напісаць музычную віктарыну (1-12 урыўкаў з пройдзеных твораў):

- расказаць аб творчым шляху кампазітара;

- зрабіць разбор музычнага твора.

Паступаючыя павінны паказаць сваю эрудыцыю ў галіне культуры і мастацтва, разбірацца ў асноўных гістарычных падзеях.

*Экзаменацыйныя патрабаванні устанаўліваюцца ў аб'ёме праграм па сальфеджыя і музычнай літаратуры ДМШ.

2-18 01 01-01 Народная творчасць (харавая музыка)

Паступаючыя па напрамку "*Народная творчасць (харавая музыка)*"* павінны:

- праспяваць не менш за дзве народныя песні;

- прачытаць напамяць верш, байку ці ўрывак з мастацкай прозы;

- прадэманстраваць узровень слыхавой культуры, музычнай памяці і рытму;

- выканаць дзве п'есы на інструменце (па выбары абітурыента);

- прайсці гутарку.

* Усе паступаючыя да здачы экзамену праходзяць медыцынскі агляд урача-фаніатара.

2-18 01 01-31 Народная творчасць (народныя абрады і святы)

Паступаючыя па напрамку “*Народная творчасць (народныя абрады і святы)*” павінны:

- прачытаць па памяці ўрывак з празаічнага твора, верш, байку;
- выканаць эцюды на зададзеную тэму;
- прайсці праверку музычна-слыхавых даных (праспяваць песню, паўтарыць некалькі нескладаных рытмічных малюнкаў, праспяваць меладычныя папеўкі, якія сыграны на музычным інструменце);
- прайсці праверку харэаграфічных даных (выканаць таней альбо некалькі танцавальных рухаў /без музыкі і з музыкай/);
- прайсці гутарку (веданне мясцовага фальклору /гульні, беларускія народныя песні, жарты, прымаўкі, прыказкі, святы і абрады/, яго рэгіянальныя традыцыйныя асаблівасці);
- мець вопыт удзелу ў мастацкай самадзейнасці (фальклорным, тэатральным калектывах).

2-17 02 01 Харэаграфічнае мастацтва

2-17 02 01-04 Спецыялізацыя “Народны танец “

2-17 02 01-06 Спецыялізацыя “Эстрадны танец “

Ацэнка за экзамен складаецца з раздзелаў, кожны з якіх ацэньваецца асобнай ацэнкай і можа ўключаць дадатковыя заданні, вызначаныя прыёмнымі патрабаваннямі ў класічнай, народнай, бальнай, эстраднай харэаграфіі. Адзнакі “0”, “1”, “2” па адным з раздзелаў экзамена па спецыяльнасці з’яўляюцца недапушчальнымі для далейшага конкурснага ўдзелу.

Паступаючыя на спецыяльнасць “*Харэаграфічнае мастацтва (народны танец, эстрадны танец)*” павінны :

I. Прайсці праверку:

1. Фізічных даных:

- суадносіны росту і вагі;

- прапарцыянальнасць частак цела (фактура, шырыня таза, плячэй, даўжыня і форма пазваночніка);

- спецыфічныя анатамічныя даныя (нацягнутая форма нагі, вываратнасць і танцавальны крок, рухавасць і сіла стапы, гнуткасць).

2. Вонкавых сцэнічных даных:

- прывабнасць (прыгажосць), артыстычнасць, эмацыянальнасць, валоданне мімікай;

- пластычная выразнасць (успрыманне і выкананне палажэнняў, пазіцый і поз, каардынацыя);

- індывідуальныя здольнасці;

- харэаграфічная памяць (маторыка).

3. Музыкальнасці:

- рух у розных рытмах, тэмпях, амплітудах;

- рытмічная памяць;

- музыкальна-выканаўчая дасканаласць;

- пластычная імправізацыя пад музыку.

II. Паступаючыя павінны:

- выканаць сола у класічнай, альбо народнай (для эстраднага танца ў эстраднай) манеры, эцюд, фрагмент альбо танцавальны нумар;

- паўтарыць прапанаваныя экзаменатарам заданні ў класічным, народным (для эстраднага танца – эстрадным) характары, 3-4 камбінацыі;

- прайсці праверку музычна-слыхавых даных (рытмічная памяць);

- стварыць самастойна танцавальны эцюд па заданні экзаменацыйнай камісіі;

- паказаць элементы сілавой і тэхнічнай падрыхтоўкі ў скачковых, прысядачных, расцяжачных, калаваротных дарожках і камбінацыях;

- прайсці гутарку.

2-17 03 01-03 Мастацтва эстрады (спевы)

Выкананне праграмы

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці “Мастацтва эстрады (спевы)” павінны мець добрыя музычныя данныя: музычны слых, рытм, памяць, сфарміраваны, здаровы галасавы апарат, а таксама наяўнасць выканаўчых і артыстычных здольнасцей, валоданне пластыкай.

У паступаючых не павінна быць устойлівых дэфектаў мовы, а таксама фізічных недахопаў, якія будуць перашкаджаць прафесійнай працы.

Экзамен праходзіць у два туры.

Першы тур:

- выкананне на памяць двух вакальных твораў абавязкова беларускага ці рускага і замежнага кампазітараў (адзін з іх без акампанемента);
- выкананне літаратурнага твора (верша, басні або ўрыўка з праявічнага твору);
- праверка музычнага слыху, музычнай памяці і рытму.

Другі тур:

- выкананне на памяць двух твораў у эстрадна-джазавай манеры пад фанэграму (– 1) або з канцэртмайстрам;
- гутарка.

*Усе паступаючыя па напрамку спецыяльнасці “Мастацтва эстрады (спевы)” да здачы экзамену праходзяць медыцынскі аглядурача-фаніятра.